

فرهنگ گفتاری در موسیقی ایران (۱۶)

استان‌های کردستان و کرمانشاه

کیوان پهلوان

انتشارات آرون

سرشناسه
عنوان و پدیدآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
فروست
شابک
وضعیت فهرست نویسی: فیبا.
موضوع
موضوع
موضوع
موضوع
رده‌بندی کنگره
رده‌بندی دیویی
شماره کتابخانه ملی

: پهلوان، کیوان، ۱۳۳۹.
: استان‌های کردستان و کرمانشاه / تألیف کیوان پهلوان.
: تهران: آرون، ۱۳۹۳.
: ۲۸۸ ص.
: فرهنگ گفتاری در موسیقی ایران (۱۶).
: جلد شانزدهم ۳- ۲۲۸- ۲۳۱- ۹۶۴- ۹۷۸.
: شابک دوره ۹- ۱۹۸- ۲۳۱- ۹۶۴- ۹۷۸.
: ترانه‌های محلی - ادبیات عامه کردی - ایران - کرمانشاه.
: ترانه‌های محلی - ادبیات عامه کردی - ایران - کردستان.
: آداب و رسوم زندگی اجتماعی - فرهنگ عامه - کردستان (استان).
: آداب و رسوم زندگی اجتماعی - فرهنگ عامه - کرمانشاه (استان).
: ۱۳۹۳ ۵۵۵ الف ۸۷ پ / ۱۸۲۰ M
: ۷۸۹ / ۴۲
: ۳۶۳۳۹۶۱

انتشارات آرون

استان‌های کردستان و کرمانشاه

فرهنگ گفتاری در موسیقی ایران (۱۶)

تألیف: کیوان پهلوان

ناشر: انتشارات آرون

حروفچینی: نشر آرون

چاپ اول: ۱۳۹۳

چاپخانه حیدری: ۲۰۰ نسخه

۱۸۰۰۰ تومان

فهرست

۱۱	پیش‌سخن	۳۳	ترانهٔ سماع و چوبی
۱۳	استان کردستان	۳۳	نمونهٔ این ترانه
۱۸	استان کرمانشاه	۳۳	نمونه دیگر
۲۰	گویش‌های استان کرمانشاه	۳۳	ترانهٔ چوبی
۲۴	لالایی کرمانشاه	۳۵	نمونهٔ دیگر
۲۵	لالایی کردستان (بیجار)	۳۶	مراسم و ترانه‌های عروس
۲۵	لالایی کرمانشاه (کنگاور)	۳۶	اوپهنگ
۲۵	لالایی بر سر گور کودکان...	۳۶	برگزاری مراسم عروسی...
۲۶	لالایی‌های دیگر کردستان	۳۶	۱- «شه‌وگه‌رو»
۲۶	نمونه دیگر	۳۶	۲- شیوة رقص و پایکوبی...
۲۷	نمونه دیگر	۳۷	نحوهٔ آوردن عروس...
۲۹	ترانه نوازش کودک	۳۸	آوازهای مراسم عروسی
۲۹	کرمانشاه	۳۸	کردهای هورامان
۲۹	ترانه برای زبان باز کردن کودک	۳۸	یاران یاران
۲۹	کرمانشاه	۳۹	گهران
		۳۹	چه‌پله
		۳۹	بوتور بوتور
۳۲	ترانه‌های عروسی	۴۰	خخته‌سوران
		۴۳	ترانهٔ خخته‌سوران

۱۰۳	بیت در میان کردهای...	۴۴	نمونه ترانه
۱۰۳	بیت در میان کردهای ترکیه	۴۵	اشعار عامیانه
۱۰۳	لاوک و حیران	۴۵	پیرسواران
۱۰۴	حیران	۴۶	شعر عامیانه
۱۰۵	قطار	۴۷	سیتکه سلام
۱۰۷	قطار	۴۷	زمستان میان کردها
۱۰۷	گورانی (باش‌بند)	۴۷	ترانه‌ها و اشعار پیرامون...
۱۰۷	ترانه چوبانی	۵۰	خاکه لیوه - فروردین
۱۰۸	ترانه آهنگ	۵۰	چله‌ها
۱۰۸	ترانه جنگ	۵۰	افسانه‌ها و باورها
۱۰۹	ترانه شوخی و هزل	۵۵	سرودها و ترانه‌های زمستانی
۱۰۹	ترانه عشق	۵۵	هه لیه‌ست و گورانی زمستانی
۱۱۰	ترانه‌های کار	۶۰	سنت کوسه‌گری
۱۱۰	ترانه زنان	۶۱	پیشینه کوسه
۱۱۱	ترانه قالی‌بافی	۷۵	کوسه چوپان‌ها در...
۱۱۱	کرمانشاه	۷۷	رسم به پشت‌بام رفتن کودکان...
۱۱۱	ترانه درختکاری	۷۸	مراسم پیر شالیار
۱۱۱	نمونه ترانه درختکاری	۷۹	چهارشنبه‌سوری کرمانشاه
۱۱۱	ترانه شبانکاره	۸۰	شب اول بهار کردی
۱۱۲	نمونه‌ای از این ترانه	۸۲	جشن بهار کردی
۱۱۲	ترانه کشاورز	۸۹	ترانه بهار (نوروز)
۱۱۲	نمونه ترانه کشاورز	۸۹	نمونه این ترانه
۱۱۲	ترانه آسیاب دستی	۹۰	نمونه ترانه نوروز
۱۱۳	ترانه آسیاب	۹۱	نوروزنامه
۱۱۳	نمونه ترانه بلغور کوبیدن	۹۱	سنندج
۱۱۴	ترانه دُرُوجو (کوبیدن جو)	۹۲	عید نوروز
۱۱۴	نمونه این ترانه	۹۲	پیرسواران
۱۱۴	ترانه شکار	۹۳	شال دُرکی
۱۱۴	مراسم بردن چیده	۹۳	کرمانشاه
۱۱۴	پیرسواران	۹۵	بیت و بیت‌خوانی
۱۱۶	اشعار مشگه‌زنی	۹۷	روش کار و جمع‌آوری بیت‌ها
۱۱۶	«پیرسواران»	۹۹	سابقه ثبت و ضبط بیت‌ها...
۱۱۷	ترانه مشک‌زنی	۱۰۰	بیت در میان سایر اقوام ایرانی
۱۱۷	نمونه ترانه مشک‌زنی		

۱۲۶	سقز	۱۱۷	ترانه بچه‌های حُجره (طلبه‌ها)
۱۲۶	ترانه گریه کوهستانی	۱۱۷	نمونه این ترانه
۱۲۶	نمونه این ترانه	۱۱۷	ترانه غم‌انگیز
۱۲۷	ترانه گِله (شِکوه)	۱۱۸	ترانه منلوج
۱۲۷	نمونه این ترانه	۱۱۸	نمونه این ترانه
۱۲۸	ترانه هرمزگان	۱۱۸	ترانه زاد و ولد (جشن تولد)
۱۲۹	ترانه کرمانشاه	۱۱۹	نمونه این ترانه
۱۳۰	مرگ و عزای	۱۱۹	ترانه مثل و چپستان
۱۳۱	ترانه سوگ	۱۱۹	نمونه این ترانه
۱۳۱	ترانه‌های تک بیتی کردی	۱۱۹	ترانه بلند کردن مرده
۱۳۲	رقص کردستان	۱۲۰	نمونه ترانه
۱۳۳	۱- گهریان؛ گشتن	۱۲۰	ترانه گونه‌های درخت و میوه
۱۳۴	۲- خان امیری	۱۲۰	ترانه سرو
۱۳۴	۳- چوبی	۱۲۰	نمونه این ترانه
۱۳۵	۴- فتاپاشایی (سی‌جار)	۱۲۰	ترانه صنوبر
۱۳۵	۵- رقص ویژه زنان: ژئانه	۱۲۰	نمونه این ترانه
۱۳۶	رقص میان کردان	۱۲۱	ترانه سیب
۱۳۷	رقص کرمانشاه	۱۲۱	نمونه این ترانه
۱۳۸	موسیقی کردهای هورامان	۱۲۱	ترانه انار
۱۳۹	مفاهیم آوازهای هورامان	۱۲۱	نمونه این ترانه
۱۳۹	سیارچه‌مانه	۱۲۱	ترانه پرتقال
۱۴۰	دهره‌یی (دهره‌یانه)	۱۲۱	نمونه این ترانه
۱۴۱	شیخانه - سوز	۱۲۱	ترانه انجیر
۱۴۱	گوشی	۱۲۱	نمونه این ترانه
۱۴۲	رستم و سهراب	۱۲۲	ترانه گلابی
۱۴۲	نماد در موسیقی هورامان	۱۲۲	نمونه این ترانه
۱۴۳	تغایر اصوات (هترو فونی)	۱۲۲	مراسم باران‌خواهی
۱۴۴	متر (وزن)	۱۲۴	ترانه عروس باران
۱۴۴	نتیجه‌گیری	۱۲۴	نمونه این ترانه
۱۴۶	رابطه موسیقی هورامان...	۱۲۵	شه‌وی شه‌وی
۱۴۶	تفاوت‌ها	۱۲۵	گیان گیانوو
۱۴۶	شباهت‌ها	۱۲۵	ترانه کردی
۱۴۷	خال سیاه‌وله‌یل	۱۲۵	کردستان
		۱۲۶	ترانه کردی

۲۱۰	مشخصات ظاهری نهرمه‌نای	۱۴۷	پیچه پیچه کا
۲۱۱	جنس ساز	۱۴۹	ره‌فیق
۲۱۲	اندازه نهرمه‌نای	۱۴۹	کوره‌مه‌لوول
۲۱۳	شیوه ساخت نهرمه‌نای	۱۵۰	هوره
۲۱۴	شیوه نوازندگی نهرمه‌نای	۱۵۰	نمونه این ترانه
۲۱۴	مشخصات صوت نهرمه‌نای	۱۵۲	مقام‌ها (طرزها)ی تنبور یارسان
۲۱۴	نی انبان، تولوم	۱۵۲	تنبور
۲۱۵	دهل	۱۵۳	مقام‌های تنبور
۲۱۶	مشخصات ظاهری و...	۱۵۴	۱. مقام‌های کلام
۲۱۷	اندازه دهل	۱۵۵	۲. مقام‌های مجلسی
۲۱۷	شیوه نوازندگی دهل	۱۵۶	۳. مقامات مجازی
۲۱۸	دو ته‌پله	۱۵۸	ضرب المثل‌ها و اصطلاح‌ها
۲۱۹	مشخصات ظاهری و...	۲۰۰	چیستان‌ها
۲۱۹	اندازه دو ته‌پله	۲۰۳	سازها
۲۱۹	نحوه اجرا	۲۰۳	دوزله - کردستان
۲۲۰	تاریخچه دو ته‌پله	۲۰۳	تکنیک اجرایی دوزله
۲۲۰	مراسم و کاربرد دو ته‌پله	۲۰۴	موارد و نوع استفاده دوزله
۲۲۱	طبل، تاس، جام، یک ته‌پله	۲۰۴	جنس و مواد به کار رفته...
۲۲۱	جنس و شکل ظاهری طبل	۲۰۴	شمشال
۲۲۲	اندازه طبل	۲۰۵	مشخصات ظاهری شمشال
۲۲۲	شیوه نوازندگی تاس	۲۰۵	اندازه شمشال
۲۲۲	تاریخچه تاس	۲۰۶	شیوه نوازندگی شمشال
۲۲۳	طبل (تاس) در اسناد و مدارک...	۲۰۷	بلویر
۲۲۴	کاربرد طبل در مراسم	۲۰۷	مشخصات ظاهری بلویر
۲۲۶	باغلاما و سازهای هم‌خانواده آن	۲۰۷	جنس بلویر
۲۲۶	آذربایجان غربی و کردستان	۲۰۸	چگونگی ساخت بلویر
۲۲۶	ویژگی‌های ظاهری و...	۲۰۸	اندازه بلویر
۲۲۶	تکنیک‌های اجرایی سازهای...	۲۰۸	تاریخچه بلویر
۲۲۷	موارد و نوع استفاده سازهای...	۲۰۹	بلویر در اسناد و مدارک...
۲۲۷	جنس و مواد به کار رفته...	۲۰۹	کاربرد بلویر در مراسم
۲۲۷	سُرنّا - کرمانشاه	۲۰۹	نهرمه‌نای (بالبان)
۲۲۷	ویژگی‌های ظاهری و...		
۲۲۸	تکنیک اجرایی سُرنای...		
۲۲۸	موارد و نوع استفاده سُرنای...		

- ۲۵۰ اشتران میران دای له ری
 ۲۵۰ اُساخویه و چکشی
 ۲۵۰ کرمانشاه
 ۲۵۱ پُر تا پوج (پر یا خالی)
 ۲۵۱ تی مور، تی مور
 ۲۵۲ چاوچه
 ۲۵۲ بیستون روستای چمبتان سفلی
 ۲۵۳ چرم گاو چرمین گاو
 ۲۵۳ کرمانشاه
 ۲۵۴ چغاله بابیم (چغاله بادام)
 ۲۵۴ بیستون روستای بلوردی
 ۲۵۴ خاکله موشان
 ۲۵۴ کرمانشاه
 ۲۵۵ خرّه کاواکاو
 ۲۵۵ صحنه روستای جیحون آباد
 ۲۵۵ خرّی لم کوّره؟
 ۲۵۵ کامیاران روستای چیا ماران
 ۲۵۶ سر ملاگر (سر ملا را بگیر)
 ۲۵۶ قلاّی مینه و توچه
 ۲۵۶ کلیایی، روستای میدان
 ۲۵۷ کچکه دایزه نی
 ۲۵۷ دیواندره روستای گل تپه
 ۲۵۷ گاو تاگوسال تا پنیر؟
 ۲۵۷ قصر شیرین روستای کلاتر
 ۲۵۸ گاو، داس و پنیر
 ۲۵۹ مانگا و کل
 ۲۵۹ کلیایی روستای میدان
 ۲۵۹ میمکه نایه آرائی جیلک
 ۲۵۹ کامیاران روستای بانمان
 ۲۶۰ هاوسا و زنی
 ۲۶۰ سرپل ذهاب روستای ...
 ۲۶۰ های و هوی
 ۲۶۰ کرمانشاه
 ۲۶۱ بازی «نه تهل مه تهل»
- ۲۲۸ جنس و مواد به کار رفته...
 ۲۲۹ تنبور - کرمانشاه و لرستان
 ۲۲۹ ویژگی های ظاهری و...
 ۲۲۹ تکنیک های اجرایی تنبور
 ۲۲۹ موارد و نوع استفاده تنبور
 ۲۳۰ جنس و مواد به کار رفته...
 ۲۳۱ افسانه ها و مثل ها
 ۲۳۱ روستایان کرده افسانه ها و...
 ۲۳۲ سرآغازی که روستایان...
 ۲۳۲ در پایان قصه می گویند...
 ۲۳۲ سرآغاز افسانه ها و مثل های...
 ۲۳۳ هنگامی که کودک در...
 ۲۳۳ روستای کفرآور گیلانغرب
 ۲۳۳ گنجشک دیو
 ۲۳۳ روستای چمبتان سفلی بیستون
 ۲۳۵ ماه پیشانی
 ۲۳۵ کرمانشاه
 ۲۳۹ قصه بُزُرکان
 ۲۳۹ کرمانشاه
 ۲۴۱ مثل ملوچه که
 ۲۴۱ کرمانشاه
 ۲۴۲ مه لوچ کشمش
 ۲۴۳ گنجشک زرده
 ۲۴۳ روستای علی آباد کلیایی
 ۲۴۳ دالان و شالان
 ۲۴۳ چارملان
 ۲۴۵ بزغاله بازیگوش
 ۲۴۶ بلبل بخت برگشته
 ۲۴۶ سنجک
 ۲۴۸ مثل
 ۲۴۸ پیرو سواران
 ۲۴۹ بازی ها
 ۲۴۹ کله مشته
 ۲۴۹ آساره شیب شیب

۲۶۹	سواری	۲۶۲	هَلَه قان مَلَه قان
۲۶۹	بیجاری	۲۶۲	کلپایی روستای پشت دریند
۲۷۰	شیره‌آلان	۲۶۲	هشویکی
۲۷۰	قروه روستای بهارلو	۲۶۲	کرمانشاه
۲۷۱	یک دبه، دودبه	۲۶۲	جوراب بازی گوره‌وین جورابین
		۲۶۲	بازی زمستانی کردستان
۲۷۳	تعزیه و مراسم مذهبی	۲۶۴	آق‌آداد، ملا‌آداد
۲۷۳	ترانه رمضان	۲۶۴	بیجار روستای پیرتاج
۲۷۳	نمونه این ترانه	۲۶۵	آل قرقوش
۲۷۴	ترانه دینی	۲۶۵	بیجار، روستای چشمه‌آدینه
۲۷۴	تعزیه	۲۶۶	اجاق
۲۷۴	کرمانشاه	۲۶۶	قروه، روستای بابا شیدالله
۲۷۵	مجلس شهادت علی‌اکبر	۲۶۷	پیش
۲۸۰	حضرت زینب	۲۶۷	شهرستان کرمانشاه
۲۸۰	روز عاشورا	۲۶۸	توب
		۲۶۸	بیجار، روستای سلامت‌آباد
۲۸۵	منابع و مآخذ	۲۶۹	سعدی، سعدی
		۲۶۹	قروه، روستای بابا شیدالله

پیش سخن

در این مجموعه از فرهنگ گفتاری ادبیات شفاهی در موسیقی ایران ترجیح داده‌ایم تا دو استان کردستان و کرمانشاه را در یک مجموعه گرد آوریم، زیرا مردم کرمانشاه نیز کرد هستند و ضرورتی برای جدا کردن آنها ندیده‌ایم.

پیرامون تعزیه، به تعزیه مردم شیعه کرمانشاه پرداخته‌ایم، طبعاً مردم اهل حق این استان و مردم سنی استان کردستان «تعزیه امام حسین» در ماه محرم ندارند.

در این مجموعه همچون مناطق دیگر ایران زمین تلاش کرده‌ایم تا ترانه‌های عامیانه مانند لالایی، ترانه‌های کار، ترانه‌های سوگ و غیره و همچنین ترانه بازی‌ها و بازی‌هایی که در آن ترانه می‌خوانند، یا اینکه از جملات، واژه‌ها و صداها آهنگین استفاده می‌کنند و افسانه‌هایی که در آنها ترانه وجود دارد، ضرب‌المثل‌ها و چیستان‌های موزون و آهنگین و موارد دیگر گردآوری شود.

امید است این کار، فرهیختگان و دوستداران فرهنگ ایران زمین را به گردآوری و تجزیه و تحلیل هر چه بیشتر این فرهنگ بی‌پایان مردم ترغیب کند.